

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก จำนวน 2,129 คน ซึ่งจำแนกเป็น ผู้บริหารวิทยาลัย จำนวน 145 คน ข้าราชการครู และครูพิเศษสอน จำนวน 1,984 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก จำนวน 327 คน ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-609) โดยจำแนกเป็นผู้บริหารวิทยาลัย จำนวน 109 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ข้าราชการครูและครูพิเศษสอน จำนวน 218 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ประเภทละ 3 คน ในแต่ละวิทยาลัย ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารวิทยาลัย ข้าราชการครูและครูพิเศษสอน
จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม
1. วิทยาลัยเทคนิค สระแก้ว	4	6	18	28	3	3	3	9
2. วิทยาลัยการอาชีพ วังน้ำเย็น	3	3	22	28	3	3	3	9
3. วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีสระแก้ว	4	38	6	48	3	3	3	9
4. วิทยาลัยเทคนิค ปราจีนบุรี	4	100	41	145	3	3	3	9
5. วิทยาลัยเทคนิคบูรพา ปราจีน	4	2	13	19	3	2	3	8
6. วิทยาลัยการอาชีพ กบินทร์บุรี	3	5	24	32	3	3	3	9
7. วิทยาลัยสารพัดช่าง ปราจีนบุรี	3	4	15	22	3	3	3	9
8. วิทยาลัยเทคนิค นครนายก	5	86	32	123	3	3	3	9
9. วิทยาลัยการอาชีพ นครนายก	5	27	24	56	3	3	3	9
10. วิทยาลัยการอาชีพ องครักษ์	3	5	11	19	3	3	3	9
11. วิทยาลัยเทคนิค จันทบุรี	5	85	11	101	3	3	3	9
12. วิทยาลัยการอาชีพ นายายอาม	3	3	23	29	3	3	3	9
13. วิทยาลัยการอาชีพ สอยดาว	2	3	23	28	2	3	3	8

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม
14. วิทยาลัยสารพัดช่าง จันทบุรี	5	15	10	30	3	3	3	9
15. วิทยาลัยเทคนิคตราด	5	53	15	73	3	3	3	9
16. วิทยาลัยการอาชีพ บ่อไร่	3	3	20	26	3	3	3	9
17. วิทยาลัยสารพัดช่าง ตราด	3	3	26	32	3	3	3	9
18. วิทยาลัยเทคนิค บ้านค่าย	5	3	27	35	3	3	3	9
19. วิทยาลัยเทคนิค มาบตาพุด	5	3	21	29	3	3	3	9
20. วิทยาลัยเทคนิค ระยอง	5	103	61	169	3	3	3	9
21. วิทยาลัยการอาชีพ แกลง	2	6	11	19	2	3	3	8
22. วิทยาลัยสารพัดช่าง ระยอง	3	2	25	30	3	2	3	8
23. วิทยาลัยเทคนิค จุฬารัตน์ (ลาดขวาง)	5	31	31	67	3	3	3	9
24. วิทยาลัยเทคนิค ฉะเชิงเทรา	3	61	34	98	3	3	3	9
25. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฉะเชิงเทรา	5	64	29	98	3	3	3	9
26. วิทยาลัยการอาชีพ บางปะกง	4	3	13	20	3	3	3	9
27. วิทยาลัยการอาชีพ พนมสารคาม	3	3	37	43	3	3	3	9

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานศึกษา	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม
28. วิทยาลัยสารพัดช่าง ฉะเชิงเทรา	3	4	27	34	3	3	3	9
29. วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีฉะเชิงเทรา	3	33	4	40	3	3	3	9
30. วิทยาลัยเทคนิค ชลบุรี	5	112	32	149	3	3	3	9
31. วิทยาลัยเทคนิค สัตหีบ	4	106	35	145	3	3	3	9
32. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ชลบุรี	5	64	27	96	3	3	3	9
33. วิทยาลัยการอาชีพ บางละมุง	4	9	14	27	3	3	3	9
34. วิทยาลัยการอาชีพ พนัสนิคม	5	10	27	42	3	3	3	9
35. วิทยาลัยการอาชีพ พานทอง	4	3	23	30	3	3	3	9
36. วิทยาลัยสารพัดช่าง ชลบุรี	4	37	5	46	3	3	3	9
37. วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีชลบุรี	4	68	1	73	3	3	1	7
รวม	145	1,166	818	2,129	109	109	109	327

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Best & Khan, 1993, p. 247) โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ร่างแบบสอบถามเสนอประธานกรรมการคณาจารย์วิทยาลัยเพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข
3. เสนอแบบสอบถามต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีรายนามและตำแหน่งดังต่อไปนี้

3.1	ดร.ภารดี อนันต์นาวิ	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2	รศ.ดร.วชิระ ชาวหา	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3	นายเรวัต อัจฉุทธิรงค์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
3.4	นางกรรมิการ์ เนื่องจำนงค์	อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
3.5	รศ.เชาว์ มณีวงษ์	อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

4. เสนอแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัย วิทยาลัยละ 3 คน รวมจำนวน 111 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนรวมกับค่าเฉลี่ยคะแนนรายข้อ (Item – total Correlation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2537, หน้า 321-322) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามแต่ละข้อของแต่ละด้านมีค่าสหสัมพันธ์ (r) (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 105) ดังนี้

4.1 ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา (ข้อ 1-14) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .69-.78

4.2 ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา (ข้อ 15-36) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง

.55-.80

4.3 ด้านการรายงานการประเมินตนเอง (ข้อ 37-46) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .63-.80

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามรายด้านโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) (รายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 105) ดังนี้

5.1 ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .95

5.2 ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .96

5.3 ด้านการรายงานการประเมินตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .93

5.4 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ (α) เท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก (รายละเอียดหนังสือขอความร่วมมือปรากฏในภาคผนวก ก หน้า 76-77)
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหาร ข้าราชการครูและครูพิเศษสอน ในวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ตอบข้อคำถาม ในการแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า กระทำโดย 2 วิธี ดังนี้
  - 2.1 ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง
  - 2.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยการจัดส่งพร้อมติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดส่งกลับตามกำหนด
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะติดตามประสานงานกับวิทยาลัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นสังกัดอยู่ เพื่อติดตามและรวบรวมแบบสอบถามให้ครบตามจำนวน โดยให้จัดส่งคืนทางไปรษณีย์และผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองเป็นบางส่วน
4. แบบสอบถามได้รับคืนมีจำนวน 278 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.02 ของแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 327 ฉบับ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	แบบสอบถามที่ส่ง				ได้รับคืน				ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	ครูพิเศษสอน	รวม	
1. วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว	3	3	3	9	3	3	2	7	77.78
2. วิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น	3	3	3	9	2	1	3	6	66.67
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว	3	3	3	9	1	1	2	4	44.44
4. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	3	3	3	9	4	3	3	9	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานศึกษา	แบบสอบถามที่ส่ง				ได้รับคืน				ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ข้าราชการ ครู	ครูพิเศษ สอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการ ครู	ครูพิเศษ สอน	รวม	
5. วิทยาลัยเทคนิค บูรพาปราจีน	3	3	3	9	2	1	2	5	55.56
6. วิทยาลัยการอาชีพ กบินทร์บุรี	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
7. วิทยาลัยสารพัดช่าง ปราจีนบุรี	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
8. วิทยาลัยเทคนิค นครนายก	3	3	3	9	0	0	0	0	0
9. วิทยาลัยการอาชีพ นครนายก	3	3	3	9	3	2	3	8	88.89
10. วิทยาลัยการอาชีพ องครักษ์	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
11. วิทยาลัยเทคนิค จันทบุรี	3	3	3	9	3	3	1	7	77.78
12. วิทยาลัยการอาชีพ นายายอาม	3	3	3	9	2	2	3	7	77.78
13. วิทยาลัยการอาชีพ สอยดาว	3	3	3	9	1	1	3	4	44.44
14. วิทยาลัยสารพัด ช่างจันทบุรี	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
15. วิทยาลัยเทคนิค ตราด	3	3	3	9	3	3	3	9	100
16. วิทยาลัยการอาชีพ บ่อไร่	3	3	3	9	2	2	3	7	77.78
17. วิทยาลัยสารพัด ช่างตราด	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
18. วิทยาลัยเทคนิค บ้านค่าย	3	3	3	9	3	3	3	9	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานศึกษา	แบบสอบถามที่ส่ง				ที่ได้รับคืน				ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	ครูพิเศษ	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	ครูพิเศษ	รวม	
		ครู	สอน			ครู	สอน		
19. วิทยาลัยเทคนิค มาบตาพุด	3	3	3	9	3	3	3	9	100
20. วิทยาลัยเทคนิค ระยอง	3	3	3	9	3	3	3	9	100
21. วิทยาลัยการอาชีพ แกลง	3	3	3	8	1	3	3	7	87.5
22. วิทยาลัยสารพัด ช่างระยอง	3	3	3	9	3	2	3	8	88.89
23. วิทยาลัยเทคนิค จุฬาภรณ์ (ลาดขวง)	3	3	3	9	3	3	3	9	100
24. วิทยาลัยเทคนิค ฉะเชิงเทรา	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
25. วิทยาลัย อาชีวศึกษา ฉะเชิงเทรา	3	3	3	9	3	3	3	9	100
26. วิทยาลัยการอาชีพ บางปะกง	3	3	3	9	3	2	3	8	88.89
27. วิทยาลัยการอาชีพ พนมสารคาม	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
28. วิทยาลัยสารพัด ช่างฉะเชิงเทรา	3	3	3	9	2	2	3	7	77.78
29. วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี ฉะเชิงเทรา	3	3	3	9	1	3	3	7	77.78
30. วิทยาลัยเทคนิค ชลบุรี	3	3	3	9	3	3	3	9	100
31. วิทยาลัยเทคนิค สัตหีบ	3	3	3	9	3	3	3	9	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานศึกษา	แบบสอบถามที่ส่ง				ได้รับคืน				ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ข้าราชการ ครู	ครูพิเศษ สอน	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการ ครู	ครูพิเศษ สอน	รวม	
32. วิทยาลัย อาชีวศึกษาชลบุรี	3	3	3	9	3	3	3	9	100
33. วิทยาลัยการอาชีพ บางละมุง	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
34. วิทยาลัยการอาชีพ พนัสนิคม	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
35. วิทยาลัยการอาชีพ พานทอง	3	3	3	9	3	2	3	8	88.89
36. วิทยาลัยสารพัด ช่างชลบุรี	3	3	3	9	2	3	3	8	88.89
37. วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีชลบุรี	3	3	1	7	3	3	0	6	85.71
รวม	109	109	109	327	85	93	100	278	85.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC

(Statistical Package for Social Science/ Personal Computer)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก โดยใช้สถิติ คะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำคะแนนเฉลี่ย เทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับมากที่สุด

- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา
ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา
ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา
ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงาน/ความเหมาะสม การประกันคุณภาพการศึกษา
ในระดับ น้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับผู้สอน ข้าราชการครูกับครูพิเศษสอน บุคลากรที่สอนในหมวดวิชาพื้นฐานกับหมวดวิชาชีพ และบุคลากรชายกับบุคลากรหญิง ใน การดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก โดยใช้การทดสอบค่าวิกฤติ (t- test)